

NOVA PRAVA

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gradišče 7, levo. — Telefon št. 77. — Naročnina 2 din. na mesec. — Posamezna številka stane 50 para. — Inserati po dogovoru. — Rokopisov ne vračamo. — Poština plačana v gotovini.

Ljubljana, dne 12. jan. 1922.

Po dolgem, dolgem času smo dobili vendar enkrat tudi ministra zunanjih zadev. Odkar je odstopil naš prvi zunanji minister dr. Anton Trumbić, se zunanje ministrstvo ni več zasedlo. Druge države polagajo na ministrstvo zunanjih zadev največjo pažnjo. Čehi na pr. so imenovali svojim zunanjim ministrom najboljšega moža dr. Beneša. In res dnevno čitamo v listih o delovanju češkega zunanjega ministra. Ena sodba gre skoz celi svet in ta je, da se ima Češka ravno dr. Benešu največ zahvaliti za uspehe, ki jih je imela v svetovni politiki.

Ni dvoma, da je naše zunanje ministrstvo največje važnosti. Toda to ministrstvo je bilo v najvažnejšem času nezasedeno. Dobivali smo v zunanji politiki dan za dnevom nove batine. Spominjamo se samo koroškega plebiscita, ki je bil izgubljen le radi tega, ker nismo imeli nobene zunanje politike.

Med Italijo in Nemčijo je prišlo pretečeni mesec do male diplomatske praske in ob tej priliki je povedal laški senator Cirmeni o nekem članku »N. F. Presse«, da Nemci ne uvidevajo prijaznega stališča, kojega zavzema napram njim Italija. Nemci naj pomislijo, da bi nikdar ne dobili koroškega plebiscita, ko bi jim ga ne bila izvojevala Italija. Tako torej sedaj vemo, zakaj smo izgubili koroški plebiscit.

Kaj naj rečemo še le k našim večnim zunanjim konfliktom z Albanijo, z Italijo itd. Saj skoraj ni več države, s katero nismo doživeli kako blamažo; če že ni bilo kaj drugega, jo je gotovo polomil kak »diplomat« iz beogradske porodice. In vendar naši demokrati in radikali niso imeli toliko uvidevnosti, da bi imenovali zunanjega ministra. Naši demokrati so vendar taki državotvorci! Vzroki, da ni bil dosedaj imenovan zunanji minister so, kakor je naš čitatelj gotovo že davno mislil, — korupcija. Demokrati in radikali

vodijo našo notranjo in zunanjo državno politiko na račun lastnih žepov. To se pravi: na račun lastnih žepov le tedaj, kadar nese, kadar pa je treba plačati, tedaj pa gre račun v breme ljudstva. Je to tako znana stvar, da bi je ne bilo treba posebej omeniti.

V zunanjem ministrstvu se stekajo vse novice sveta in ker so diplomatske novice v ozki zvezi z borzno in bančno spekulacijo je umevno, da se brigajo za take novice vse borze in banke. Kdor te novice prej dobi, ta napravi večji dobiček. In dobiček hočejo delati demokrati in radikali. »Veliki« državnik Pašić kot ministrski predsednik pod nobenim pogojem ni hotel dati iz rok teh »virov«. Kaj država, kaj blamaže, glavno je vendar denar. In Pašić ga ima nekaj.

Demokratom so se sicer hudo cedile sline po teh virih in tudi oni bi radi imeli zunanje ministrstvo. Umevno, banke vzdržujejo demokratske liste in hočejo za to usluge. Tako so se topli med seboj demokrati in radikali za stolec zunanjega ministra. Kaj so jih brigale blamaže, ki jih je doživljala naša država, šlo se je za »vire« za »pare«.

Ker pa drži »veliki« državnik Pašić ključ do denarja v rokah, so zmagali radikali in nekdanji finančni minister slabega spomina dr. Ninčić je postal zunanji minister, Pašić je diktiral in demokrati so zlezli pod klop; bodo morali iskati že druge »vire«. In gotovo jih bodo našli, jih imajo najbrže že v »grifu«; drugače bi se ne vdali tako hitro.

Da imamo mi prav in da so naša poročila resnična hočemo navesti nekaj, kar se je dogodilo pri imenovanju ministra zunanjih zadev.

Ko je povedal Pašić demokratom, da hočejo imeti zunanje ministrstvo oziroma »vire« radikali, je dal demokratom tudi neko koncesijo. Rekel jim je, da lahko odločijo za dr. Jankovića ali za dr. Ninčića. Za po-

štenega človeka bi bil tak predlog navadna »froclarija«. Vsi namreč vemo, kaki figuri da sta ta dva imenovana gospoda. Ko bi bili demokrati poštenji in bi jim bilo kaj za državo, bi bili Pašiću brž zabrusili. Toda demokrati so molčali; rekli so le, da Jankovića ne marajo; bog ne daj radi tega, ker je tak korupcionista, da se je hotel lansko leto, ko so mu v radikalnem klubu očitali njegove lumparije, ustreliti. Ne, proti Jankoviću korupcionistu demokrati niso

bili; zavrgli so Jankovića le radi tega, ker je, čujte in strmite, bil proti demokratom. Bodi lump kakšen hočeš, to demokratskih državotvornikov ne ženira; varuj se le, da ničesar ne rečeš proti demokratom.

Dobili smo torej ministra zunanjih zadev; ako hočemo govoriti popolno resnico so dobili »gšceite« v zunanjem ministrstvu radikali, njihove banke in verižniki. Za državo ostane vse pri starem. To bode bodočnost dokazala.

Nekaj besedi o internacionalizmu in narodnem socializmu.

Internacionalizem je ena glavnih točk, ki nas loči od socialnih demokratov in komunistov. Da odklanjamo internacionalizem, ki ga ima v svojem programu vsaka socialnodemokratska stranka, se nam šteje v zlo, da celo zanika se pravilnost našega socialističnega mišljenja ravno radi odklanjanja internacionalizma.

Prihodnji družabni red mora biti socialistični družabni red. Narodno-gospodarske razmere posameznih narodov so postale med seboj tako odvisne, da en narod ne more več izhajati brez drugega. Gotove sirovine se najdejo le v gotovih delih sveta, potrebuje pa jih celi svet. Gotovi poljedelski in vrtnarski pridelki na pr. kava, riž rastejo le v gotovih krajih, toda človeštvo celega sveta se je na te pridelke tako navadilo, da jih enostavno ne mara več pogrešati. Potreba kritja potrebščin enega naroda gre preko njegovih političnih mej. Gospodarstvo enega naroda se spaja vedno bolj in bolj z gospodarstvom drugih narodov in gospodarstvo vseh narodov prehaja polagoma v enotno svetovno gospodarstvo. Ker pa socializem ni ničesar drugega, nego popolnoma pravično mišljeno narodno gospodarstvo, je umevno, da mora tudi on stremeti za enotnostjo, ako hoče slediti gospodarskemu razvoju in ovreči sedanji sistem narodnega gospodarstva.

Ako torej socialisti v svojih programih utemeljujejo internacionalnost z interesi delavskega razreda, ki so si enaki v vseh deželah s kapitalističnim načinom proizvodnje, je s tem pač veliko premalo dokazanega. Mi gremo celo korak dalje in rečemo. Z izenačenjem gospodarstev posameznih narodov mora biti prihodnji socialistični družabni red že iz gospodarskih ozirov le svetoven ali pa je drugače sploh nemogoč. Ni si mogoče namreč predstavljati, da bi mogel biti v eni državi drugačen družabni red nego v sosednji. Vsak družabni red ni ničesar drugega, nego odsev gospodarskih razmer in ne more biti ničesar drugega. Z vedno bolj se spajajočim gospodarstvom postaja posamezno različno gospodarstvo nemogoče. Vesoljnost je torej predpogoji socializma.

Kljub temu spoznanju se mi ne priključujemo internacionalizmu in z enkrat internacionalizem odločno odklanjamo. Socialističnega mišljenja je v nas najmanj ravno toliko, kakor v najboljšem socialnem demokratu. In ako je že med nami in socialnimi demokrati razlika, je gotovo največja ta, da gledajo oni naš socialistični pokret z nemškimi očmi, dočim ga gledamo mi z našimi jugoslovanskimi očmi. (Dalje.)

Swet Marden.

Volja in vspeh.

(3. nadaljevanje.)

Nad 80 let je preteklo izza onega časa in metoda mrs. Fry-jeve se je razširila po vsem civiliziranem svetu.

Malega dečka na Angleškem je povozil voz cestne železnice in iz prerezane žile je brizgala kri v močnem curku. Nihče ni vedel pomoči, dokler ni vzel drug deček Gašpar Astley svojega robca in ustavil krvotok z močnim pritiskom na rano. Pohvala, ki jo je žel Astley za dečkovo rešitev, ga je pripravila do učenja zdravilstva in pozneje je postal najboljši zdravnik svoje dobe.

»Pride dan za mladega zdravnika,« pravi Arnold, »ko ga nenadoma preseneti njegova prva kritična operacija. Sloveči specialist je odpotoval. Čas sili, kajti gre se za življenje ali smrt. Je li svoji nalogi dorasel? Je li sposoben, da nadomesti prvega zdravnika in izvrši njegovo delo? Če to zna, je on izvoljenec, kakoršnega se potrebuje.«

Njegova priložnost je prišla, zreta si oko v oko. Ali naj prizna sedaj svoje neznanje in nesposobnost, ali naj žanje slavo in bogastvo? »On sam zamore odločati.« Si li pripravljen na veliko bodočnost?

»Hawthorne je nekoč obedoval pri Longfellowu,« pripoveduje James T. Fields, »in je privedel s seboj prijatelja iz Salema. Po obedu reče prijatelj: »Skušal sem pregovoriti Hawthorna, da napiše povest o pripovedki iz Akadije, ki si jo pripoveduje narod; — tiče se deklice, ki je bila pri izgonu Akadijcev ločena od ženina, in ki ga je pričakovala in iskala celo življenje, dokler ga ni našla na stara leta umirajočega v neki bolnici.« Longfellow se je začudil, da ta pripovedka Hawthornu ne ugaja in mu je rekel: »Če ste v resnici odločeni,

da tega predmeta ne izrabite, dovolite li, da ga porabim jaz za pesnitev?« Hawthorne je privolil in še obljubil, da predmeta ne porabi preje za povest, dokler ne vidi Longfellow, kaj se da napraviti iz njega v pesnitvi. Longfellow je priliko izrabil in podaril svetu »Evangelino« ali »Prognanstvo Akadijcev«.

Kakšno vrednost pa je imela povest o Shyllocku in njegovem funtu mesa — povest, ki se jo da povedati v dvanajstih vrsticah — dokler se je ni dotaknilo čarobno pero Šekspirjevo in jo premenilo v dramo polno dejanj?

Odrpte oči bodo zazrle vsepovsodi ugodne priložnosti; odrpta ušesa ne bodo nikdar preslišala krika pomoči potrebnih; odrpta srca bodo vedno našla dovolj bednih in jim prinesla svoje darove; odrpte roke ne bodo nikdar zaman iskale prilike za plemenita dejanja.

Vsakomur je znano dejstvo, da uhaja voda preko roba, če se potopi v posodo težji predmet, toda nihče ni spoznal, da odrine potopljeni predmet natančno toliko tekočine, kolikor znaša njegov obseg. Še le ko je Arhimed to dejstvo opazoval, je odkril izvrsten in lahek način preračunavanja vsebine nepravilnih teles. — Vsakdo je nadalje lahko opazoval, da se giblje viseča utež, če se jo spravi v tek, v enakomernem nihanju sem ter tja, dokler je ne ustavita drgnjenje in odpornost zraka; nihče pa ni tega dejstva uvaževal v praktičnem življenju, dokler ni spoznal deček Galileo v stolnici v Pizzi na viseči svetilki oziroma v njenem enakomernem nihanju velekoristnega nauka o nihanju. Niti železna vrata ječe niso ovirala v poznejših letih istega Galileia pri njegovih raziskavanjih; v svoji celici je izvajal s slamatimi bilkami razne poizkuse in prišel na ta način do dragocenih odkritij o relativni moči cevi in drogogov enakega premera. — Že stoletja so opazovali zvezdogleđi Saturnove obročje in jih kratkoma označevali kot kuriozne izjeme domnev-

nega zakona o planetih; še Laplace je opazil, da tvorijo ti obroči nasprotno mesto izjeme edin preostali vidni dokaz gotovih razvojnih dob v postanku ozvezdja, in na podlagi njihovega nemega pričevanja je dodal zgodovini stvarstva dragoceno poglavje.

Gotovo je skoro vsak evropski pomorščak vpraševal, kaj neki bi utegnilo ležati daleč za zapadnim oceanom — toda Kolumbu je bilo priljubljeno, da je drzno jadral v neznane vode in odkril nov svet. Že nešteto jabolk je popadalo na tla, često tudi po glavah ljudi, kot bi jih hotelo vzdriniti k razmišljanju; toda pred Newtonom ni niti eden še izsledil, da povzročata isti zakon, ki vzdržuje planete v njihovem teku in ki zabranjuje, da se vsi drobci vsemirja medsebojno ne prelivajo v divji zmed — tudi padeč jabolko na tla. Bliski so jemali ljudem vid in grom je trgal njihova useša v brezplodnem naporu, da nameri njihovo pozornost na vse prešinjajočo neskončno silo elektrike; toda ogenj nebeskih topov je izzval le njihov strah, dokler ni dokazal Franklin za enostavnim poizkusom, da je blisk le oznanjevalec neodoljive in vendar izrabljive sile, neizčrpne kot zrak in voda. Te in mnoge druge moče imenujemo velike le, ker so znali izkoristiti priložnosti, ki so se ponujale vsemu človeškemu rodu. Čitajmo zgodovino poljubnega slavnega moža in vedno bomo naleteli na isti nauk, ki ga je že pred tisočletji Salomon povdarjal: »vidiš li moža, ki opravlja skrbno svoje posle? on bo stal pred obličjem kraljev«. Ta izrek je točno obistinil skrbno delavni Franklin, ki je stal pred nič manj nego petimi kralji in z dvema sedel pri skupni mizi.

Kdor izrabljuje eno priliko, zaseje zase in za druge seme, ki plodonosno rodi nove prilike. Vsakdo, ki se je v preteklosti pošteno trudil, pri naša pomoč in pogum stalno naraščajočemu številu ljudi. (Nadaljevanje sledi.)

Shod NSS za javne nameščence.

Poslanca NSS tov. Deržič in Brandner sta sklicala v ponedeljek dne 9. t. m. v dvorani ljubljanskega mestnega doma shod proti nečutenim krivicam, ki so jih prizadele zlasti nižjim javnim nameščencem vladne stranke in to seveda v prvi vrsti demokratska stranka. Tovariš Deržič je opisoval križev pot, ki so ga zaman prehodili opozicijski poslanci in organizacije nižjih nameščencev, da bi dosegli vsaj delne vspelle. Ves napor se je razbil ob trmoglavosti vladajoče klike, ki stoji na stališču, da je zadovoljiti le gotove višje kategorije nameščencev in s tem razbiti enotnost organizacij javnih nameščencev. V veliki meri pa je kriva koruptnost vladajoče večine in zlasti demokratov, ki poznajo le osebne koristi. Radi enega ministrskega fotelja so hladnokrvno izzvali večtedensko vladno krizo; sedaj pa, ko se je šlo za eksistenco tisočev državnih nameščencev, pa se jim ni zdelo vredno izzvali krize, dasi so imeli sedaj največ prilike dokazati, koliko jim je ležeče na dobrobiti javnih nameščencev in si pridobiti njihove simpatije. Vzrok, da nameščenci ne pridejo do svojih zahtev, ne leži v pomanjkanju denarnih sredstev, marveč v dejstvu, da vladajoča večina, obstoječa iz kapitalistov, enostavno načeloma noče priznati javnim nameščencem najnujnejših eksistenčnih sredstev, kar dokazuje že okolnost, da se trdovratno brani uvesti energično akcijo za pobiranje draginje. — Tov. Brandner je v živih barvah orisal vso koruptnost vladajočih mogotcev, ki ne bodo odnehali preje, dokler jih ne bo odnesla z njihovih mest razjarjena ljudska volja. Osvetlil nam je pogubno gospodarsko politiko, ki tirja državo vedno globlje v propad. Za ubogega nižjega nameščenca in uradnika vlada nima denarja, dočim je imela čez noč na razpolago milijardo za podkupljene muslimane. Namen klike je, da zaseje med nižje in višje nameščence nezadovoljnost in razbije stanovske organizacije. Edino sredstvo zoper tako početje je, da se vsi nameščenci brez razlike trdno združijo in o prihodnjih volitvah obračunajo s kliko.

Veliko pa so nameščenci sami krivi, ker kažejo preveč strahu pred slabotnimi mogočniki, ki stojijo na lončenih nogah. Nameščenci, ki so dovolj pogumni, bodo znali primerno obračunati s kliko, oni pa, ki si tega še ne upajo, pa naj lepo kličejo »živijo JDS«, — pri volitvah pa naj tajno vržejo kroglico tja, kjer vedo, da bodo zadali klikarjem udarec. Tako bodo pomagali koruptne nasilnike po njihovem lastnem receptu vreči iz sedla. — Izvajanja obeh tovarišev poslancev so žela viharno odobravanje poslušalcev, ki so bili napolnili veliko dvorano do zadnjega kotička.

K besedi se je oglasil tudi demokratski poslanec prof. Reisner, ki je pa takoj početkom govora zlorabil gostoljubnost z napadom na naša poslance in na stranko. Hvalil je svoje zasluge in podtikal ostalim poslancem nedelavnost. Pri tem pa je zamolčal, da opozicijski poslanci niti pristopa niso imeli k sodelovanju v odseku in da so demokratski ministri povodom intervencij nasprotne poslance kratkomalo postavili pred vrata! V splošnem pa je celo demokratski poslanec Reisner priznaval, da je bil sam brez moči napraviti sodelovanje v demokratskem klubu, ki pod nobenim pogojem niso hoteli pristati na zahteve javnih nameščencev. Med govorom posl. Reisnerja so dali poslušalci ponovno duška svojemu ogorčenju nad demokratsko zahrbtnostjo. Na razna vprašanja glede koruptnosti klike ni vedel dati posl. Reisner nobenega odgovora in tudi ni povedal, kako da se more kot pošten človek sploh še nahajati v družbi klikarjev, ki nastopajo proti javnim nameščencem in tirajo državo v prepad. — Ko sta poslance Deržič in Brandner temeljito zavrnila Reisnerjeva zavijanja, je prečital predsednik tov. Juvan resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta, na kar je bil shod zaključen.

Končno se omenjamo, da sta pričela ljubljanska demokratska dnevnik o shodu zlobno zavita in lažnjiva poročila, ki so tako neumna, da se ne izplača, da bi na nje odgovarjali.

Resolucija

sprejeta na shodu narodno-socialistične stranke za javne nameščence dne 9. januarja 1922 v Mestnem domu v Ljubljani.

Na shodu zbrani javni nameščenci zahtevajo:

1. Da vlada nižjim državnim nameščencem prizadeto krivico nujno popravi in določi draginjske doklade za nižje kategorije najmanj 18 Din. dnevno za vse pokrajine.

2. Da se nova draginjska doklada nemudoma izplača brez ozira na tako-

zvano napovedano redukcijo javnih nameščencev.

3. Da vlada takoj predloži zakonodajni skupščini osnutek službene pragmatike za vse javne nameščence in da se ta nujno obravnava v skupščini, da se z enotnim zakonom izravna krivice in se naredi konec sedanji upravni anarhiji, ki izvira iz različnih sistemov v posameznih pokrajinah.

Resolucija je bila odposlana vsem pristojnim oblastem in parlamentarnim klubom.

V pojasnilo

k shodu NSS za javne nameščence objavlja nar. poslanec tov. Ivan Deržič nastopne ugotovitve:

Na vsa točna in isfinita izvajanja »Jutra« o shodu javnih nameščencev, ki ga je sklicala narodno-socialistična stranka, ugotavljam sledeče:

1. Da mojih izvajanj gospod prof. Reisner ni ovrgetil niti v eni točki, o čemur lahko pričajo vsi, ki so bili navzoči.

2. Da sem ponovno povdarjal, da je gospod prof. Reisner pošteno in veliko delal in da njega ne zadene krivda, da je zakon o dokladah tak kakor je, temveč člani zakonodajnega odbora, kjer je večina (radikalno-demokratska) izjednačila obe uredbi v »duhu državotvornosti in pravice«.

Ukinjenje prav nečloveških pravic pri odmeri draginjskih doklad ni in si ne sme vzeti nobena stranka za zaslugo, temveč se mora smatrati ureditev tega vprašanja za proketo dolžnost onih, ki vladajo. Danes pa napake z izjednačenjem niso odstranjene in krivice ne poravnane, temveč samo malo, zelo malo omiljene; še vedno so državni nameščenci razdeljeni v dva razreda.

Stališče vladne večine glede njihovih uslužbencev je krivično in zakono-

dajni odbor bi moral od vlade storjeno krivico popraviti; tega pa ni storil. Odgovornost pada tudi na klube, ker se je cela zadeva prej pretresala v klubih vladnih strank in je poročevalec za plenum zakonodajnega odbora gospod Slavko Ščerov prav gotovo delal po sklepu kluba demokratske stranke. Omenjeni gospod je celo zadnji dan dopustil v plenumu zakonodajnega odbora spremembo zakona na slabše, ko je dopustil, da se je pri železniški uredbi sklenilo dopustiti one uslužbenice, ki zbog svoje sposobnosti vršijo službo v direkcijah. Ta famozni zakonodajni odbor je uvedel nov terminus: »tehnički« in sicer v takem pomenu, kakor ga do danes gotovo ne pozna še nobena država in nobena železnica na svetu!

Shod javnih nameščencev, ki ga je sklicala NSS, ni bil sklican kot protishod onemu, ki ga je sklical gospod prof. Reisner. Vem, da je gotovi gospodi težko, da prihaja za vsemi onimi dolgimi slavospevi o skrbi za javne nameščence, ki so izšli v »Jutru«, sedaj z bridko resnico tudi spoznanje. Toda gospoda naj se le potolaži, ker prišlo bo še kaj drugega! Uverjen sem tudi, da gospod prof. Reisner ne bo kar nič za-

dovoljen s takim pisanjem državotvornega »Jutra«, ki kaže le, da se hoče igrati človeka, ki je delal, ki pa ga je sistem stranke oviral in mu onemogočil pravično rešitev. Tudi ni bil shod sklican za to, da se oddvoji nižje uslužbenice od višjih, pač pa nasprotno zato, da se jasno pokaže sistem vladajočih: divide et impera. To razdvojitve je hotela upeljati vlada z obema uredbama, zakonodajni odbor pa je potom svojih vladnih poslancev to početje sankcioniral. Uverjen sem pa, da tudi ta maneuver v »Ljubezni« vladne večine ne bo zalegel, pač pa dosegel le enoten na-

stop vseh javnih nameščencev, da se krivice nižjim uslužbencem popravijo. Shod, ki ga je sklicala NSS, je bil začetek tega skupnega nastopa, stvar organizacij in predvsem »Zveze javnih nameščencev« pa je, da pot energično nadaljuje. Pasti mora predvsem tudi ona famozna zveza med izplačilom doklad in redukcijo uradništva.

Toliko gospodji okoli »Jutra« enkrat za vselej v odgovor na točno in državotvorno poročilo o shodu javnih nameščencev, ki ga je sklicala NSS.

Ivan Deržič, narodni poslanec.

Sovjetska Rusija povabljena na gospodarsko konferenco. — Kapitalisti zlezli pod klop.

Do danes so se zapadne kapitalistične države trdovratno ogibale vsakega oficijelnega stika s sovjetsko Rusijo; tem agilnejše pa so poskušale vzbuditi reakcijo in netiti upore v državi, kar se jim je pa temeljito ponesrečilo. Glavni vzrok za to postopanje kapitalistov je bil sovjetski sistem, ki je delomrznim krvosom seveda že od daleč smrdel; zlasti pa je zapadnokulturne verižnike bolelo, da sovjetska vlada ni hotela priznati predvojnih in vojnih dolgov Rusije, češ, da je ruski narod itak žrtvoval preveč krvi za kapitalistične pohlepneže. Kljub ogromnim žrtvam in mnogim sijajnim zmagam, s katerimi je rešila Rusija zapadne kulturosose nemških batin, je izšla Rusija po zaslugi antante razkosana iz svetovne vojne. V zahvalo so »slavni« zavezniki metali Rusiji polena pred noge kjerkoli so le mogli; vrhunec barbarstva pa so pokazali pri sedanji katastrofalni lakoti v Rusiji. — Da je v danem položaju tudi sovjetska vlada vračala milo za drago, je samo ob sebi umevno in javna tajnost je, da so se gospodarjem sveta že pošteno tresle hlačice pred ruskim

medvedom, ki je stezal mogočno šapo že proti Indiji. Ta strah in končna uvidenost, da temeljito polomljenega evropskega gospodarstva ni mogoče rešiti brez sodelovanja Rusije, je prožil ošabne mogočnike pred osovraženo sovjetsko vlado na kolena in doživeli smo čudo, da je bil sovjet povabljen k sodelovanju pri rešitvi kapitalistične polomije! Meseca marca t. l. se ima baje vršiti v Genovi gospodarska konferenca za obnovo Evrope, pri kateri bo glasom časopisnih zatrdil sodelovala tudi Rusija, ki se pa čisto gotovo ne bo zadovoljila s postransko vlogo. To vedo prav dobro tudi domišljivi zapadni mogočniki, ki so sedaj javno dokazali, kako potrebna jim je Rusija in kako se je boje. S tem, da bodo z zastopniki sovjetske Rusije razpravljali pri isti mizi kot z enakopravnim članom, pa so kapitalisti dejansko že tudi priznali rusko — sovjetsko vlado!

Gospod Ninčič, telefonirajte hitro v Pariz za dovoljenje, da smemo tudi mi — priznavati! Sicer nas utegne preteti ukaz!

Tedenski pregled.

Zaroka kralja Aleksandra.

Iz Sinajije na Romunskem, kamor je bil povabljen naš kralj za božične praznike, prihaja vest, da se je kralj Aleksander dne 9. t. m. zaročil s hčerjo romunskega kralja Mariolo. To pot se zaroka tudi uradno potrjuje in sicer tako s strani naše kakor tudi romunske vlade. — Zaroki se pripisuje velika politična važnost, ker se pričakuje, da bo stopila sedaj Romunija z nami v ožje prijateljske stike in da bo pristopila tudi Grška k mali antanti. Na drugi strani pa bi se s tem otežkočilo rovarjenje Italije proti naši državi in s tem tudi Bolgarije, ki je tvorila kaj rada orožje Italije napram nam. — Zaroka bi torej pomenila ojačenje našega političnega ugleda napram inozemstvu, kar smo doslej žal le prebridko pogrešali.

Dodatno k tem vestem prinašajo listi poročila, da se bo vršila baje že meseca aprila kraljeva poroka. Poroki bi sledilo še tekom tega leta kronanje in maziljenje kraljeve dvojice. — V drugi polovici tega meseca namerava baje romunski kralj Ferdinand v spremstvu kraljice, prestolonaslednika in zaročenke kralja Aleksandra vrniti slednjemu poset v Beogradu.

Otvoritev delavske zbornice.

Hinavščina demokratarjev.

V nedeljo, dne 8. t. m. se je vršila v dvorani ljubljanskega mestnega magistrata otvoritvena seja delavske zbornice za Slovenijo. Po uvodnih oficijelnih nagovorih so se vršile volitve v odseke, v katerih so dobili po vladni milosti večino socialni demokrati, ki so dobili tudi predsednika v osebi sodruga gospoda Melhijora Čobala. —

Znano je, da je vlada že prvotno namenoma sestavila listo zborničnih članov v tem smislu, da je bila socialnim demokratom že v naprej zagotovljena večina. Da so se nad to pristranostjo ostale stranke več ali manj spodtikale, je naravno. Nepojmljiva pa je hinavščina vladnih listov, ki sedaj ogorčeno protestirajo proti socialno demokratski brezobzirnosti, ki ni hotela deliti svojega plena z zastopniki

veržičnikov. Gospodje kapitalisti se sedaj hudujejo nad soc. demokrati, ki so le izrabili priliko, ki jim jo je dala vlada vendar sama v roke. In čegava je vlada? Veržičniki, čemu se vendar razburjate nad lastno neumnostjo? In v ostalem: kaj imate vendar iskati v delavski zbornici?

Ali je to pravica?

V zadnji številki našega lista smo pisali o zaščiti, ki jo daja država velikim tihotapcem. Tu hočemo dokazati, kako postopajo z reveži, ki niso tihotapei. V Ljubljano pristojnemu jugoslovanskemu državljanu, velikemu revežu, so leta 1920 v mesecu januarju zaplenili v Spiljah 6000 krou v svrhu konstatacije, če je denar pravilno kolkovan. Po poldrugoletnem prosičenju na vse mogoče instance je dobil revež od finančne direkcije v Beogradu meseca julija t. l. isti denar v znesku 6000 kron nazaj s pripombo, da je denar pravilno kolkovan. Ko je napravil prošnjo za izmenjavo denarja, ker je kolekovani denar medtem bil izmenjan, so mu odgovorili, da je rok za izmenjavo že potekel in da mu vsled tega ne morejo zamenjati denarja. Kaj se to pravi? Mesto da bi ga odškodovali za izgubljene odstotke, pa mu niti denarja ne zamenjajo! To se pravi, da so reveža okradli za 6000 kron. Zadevo smo izročili našim poslancem.

Peklenski birokratizem.

Po najnovejši naredbi ministrstva za notranje zadeve z dne 1. decembra 1921 se izdajajo potni listi za potovanje v Avstrijo, Madžarsko in Italijo samo za odhod in ne tudi za povratek. Pri povratku se mora potujoča stranka javiti pri našem inozemskem zastopništvu, kjer dobi vizum za povratek. Pri nas se je zglasila uboga koroška begunka, ki ji je umrl oče. Za tja je dobila dovoljenje, za nazaj pa v smislu gornje naredbe ne, kljub temu, da smo mi intervenirali. Kaj to pomeni? Morala bo, da pride nazaj v Jugoslavijo preko Gradca, ker na Koroškem ni jugoslovanskega konzulata. Koliko nepotrebnih stroškov! Kdo ima drugi korist od tega, kot nemške

železnice in nemški gostilničarji? Škandal je to, kar delajo! Čudimo se, da ne zahtevamo, da je treba iz uo- zemstva po vizum v Beograd z aéro- planom k samemu Pribičeviću, kajti ta naredba je še njegovo delo. Kaj bo šele, kadar bo centralizem do pičice izpeljan? Pekel!

Laško izzivanje brez konca in kraja.

Dan za dnem čitamo o laških nasilnostih in sramotanju naše države. Šibenški dogodki še niso zaključeni, ko izvemo, da so na novega leta reški fašisti nasilno odstranili naše zastave z brodov v reškem pristanišču in jih med krvavimi žalitvami naše države na javnem trgu zažgali. — Kljub neprestanim žalitvam s strani strahopetnih zaveznikov naša vlada še do danes ni našla moči in potov, da bi italijanskim razbojnikom pokazala zobe. Gospodje v Beogradu imajo seveda preveč drugih poslov, zlasti, ker njihov pohlep po dobrotah tega sveta daleč nadkriljuje njihovo korajžo. — Kakor pa vse kaže, si bo stalno izzivano prebivalstvo končno preko volje vlade samo poiskalo zadoščenja in mir.

Nekaj vesti o naših vojnih ujetnikih v Rusiji.

»Slovenskemu Rdečemu Križu« se je sporočilo, da je leta 1920 v Novem Nikolajevskem, Gub. Tomsk, Sibirija, prigodom tifusne epidemije umrlo več

jugoslovanskih vojnih ujetnikov. Med temi sta bila Slovenca: Podčastnik Mihael Dubravec od 37. topn. polka, 43 let star, iz Tolmina, in Jakob Dolenc, od 10. tren. div., 30 let star, iz Studenca. Sorodniki teh dveh umrlih vojnih ujetnikov se tem potom o tem obveščajo, da jim »Slovenski Rdeči Križ« v Ljubljani, Mestni trg št. 11, lahko preskrbi mrliške liste, tako temu zato vpošljejo znesek 50 kron. Dalje se neznanja, da so prilikom železniške nesreče pri transportu invalidov, 4 km pred Jekaterinburgom, Ural, dne 30. septembra 1920 ponesrečili ti-le Slovenci: Brumek ali Sumer Fran, sin Ignaca, od 27. domobr. polka iz Št. Ruperta in Fischl Ignac, sin Ivana, od 1. H. I. R., 47 let star, iz Rastoke-Privede (?). Glede teh se ne morejo preskrbeti mrliški listi. Nasprotno so pa glasom poročila nekega se vračajočega vojnega ujetnika bili ostali v Rusiji v jeseni leta 1920 živi in zdravi ti-le Slovenci: Stanko Gaberšček, 27 let star, in Mencin, 30 let star, oba iz Ljubljane, in Martin Babič, 41 let star, z Dolenjskega. Vsi trije so morali še ostati v Krasnojarsku, kjer jih je mestna boljševiška vlada zadržala iz neznanih vzrokov. V mestu Vladivostoku je ostal krojač Bohinc, 35 let star. V mestu Saigonu, francoske kolonije Indo-Kine, je v mestni bolnici umrl dne 25. marca 1921 Lovrenc Piskal, 25 let star, rodom iz Maribora.

Poročila z dežele.

Naprejevcom.

V eni zadnjih števil nas povprašujete, katera stran naše »Nove Pravede« je resnična, prva ali zadnja. Kaj radi Vam na to odgovorimo. Prva in zadnja. Prva radi tega, ker je res, da »Jugoslavija« ni bila in ni oficijelno glasilo nar. soc. stranke, zadnja pa radi tega, ker »Jugoslavijo« pač dopisnik v »Novi Pravi« ni zagovarjal, pač pa je povedal resnico, ki vas najbrže v oči bode. Pač se boste morali tudi vi navaditi na bolečine, ki jih prizadeva resnicoljubnost. Vaš jeseniški sodrug Jeran to že dobro ve in vas je gotovo že o tem podučil.

Bolezen SSDU.

V zadnjem času nam je zbolela »prepotrebna« SSDU. Specijalisti dr. Zupanc in dr. Curhalek sta ugotovila neko jako nevarno bolezen. Bolezen za pomanjkanjem samostojnih strokovnih demokoritarskih hlapcev unije. Pač težka bolezen, posebno že radi tega, ker je neozdravljiva. Zdravnika sta ji pripisala popolen mir, vzlic temu pa dobiva tupatam kake prav debele klofute. Ni nobene nade po ozdravljenju. Nam je jako žal, da je ta tako »koristna« unija tako nevarno zbolela. Pa vseeno upamo, da jo bolezen spravi v grob.

Blejska Dobrava.

Pri nas ni in ne bo tako kmalu miru. Naš nemški mogotec Becker in njegovi oprode Štajna in Pirc kar iščejo, kje bi se delala zgaga in nemir. Zadnje dni je dični Becker poklical dva najboljša člana NSZ. v pisarno in jih nagovarjal naj zapustita to »narodno« organizacijo. Štajna in Pirc sta mu sekundirala. Ko ga je pa NSZ. za ta čin prijela, se pa mož zvija in zvrtača krivdo na vse druge. Mi Beckerju in ostalim prav resno svetujemo, naj naše ljudi popolnoma pri miru pustite, ker se jim zna sicer pripetiti kaj ne- ljubega. Ob tej priliki naj omenimo, da se nam postopanje g. Pirca zdi jako neumestno. On je priznan kot vrl narodnjak in čudimo se, da podpihuje Nemca. Izgovor, da se Beckerja boji

Socijalno gibanje.

Sami se bjejo po zobeh.

Takoj po prvi seji Delavske zbornice morajo demokrati priznati, da so storili veliko napako, ker so dali socijaldemokratom docela neopravičeno absolutno moč v roke. »Jutro« se navidezno huduje nad njimi in pravi, da Delavska zbornica ni bila v ta namen ustanovljena, da služi soc. dem. stranki, vsled česar da bi se moralo pri vo-

litvi v odseke ozirati na kvalifikacijo, ne na strankarsko pripadnost. Tega mnenja smo tudi mi. Čuditi pa se moramo, da se demokrati sedaj sami bjejo po zobeh. Vprašamo, zakaj so dali socijalnim demokratom večino mandatorov, ki jim z ozirom na šibkost njihovih strokovnih organizacij nikakor ne pripada. Ali jim niso s tem omogočili, da strankarsko postopajo? To so

gotovo imeli demokrati tudi v vidu, ko so dali socijalnim demokratom toliko zastopnikov. Hoteli so pač ustreči soc. dem. stranki in to gotovo ne brez protiuslug. Ako danes drugače govore, je to le navidezno, da bi se igra ne razkrila. To je le pesek v oči nerazsodni delavski masi.

Nemški delavski krvoses v Ljubljani.

Čudni naslov, kaj ne da? In vendar resničen. Resničen in žalosten. — Tukajšnja tkalnica Josip Kunc & Co v stari »cukrarni« ima zaposlenih preko sto delavk in delavcev. Ta popolnoma nemška firma si upa in drzne, v današnjih časih izkoriščati našega delavca-trpina. Ta družba plačuje delavko, ki dela preko 8 ur dnevno, s stopetdesetimi kronami tedensko ali z približno 7 kronami na uro. Mar ni to sramotno? Ni to višek nesramnosti? Delavke so v zadnjem času spregledale in se organizirale pri Narodno-socijalni zvezi. Toda glej! Gospod Kunc ne trpi narodne organizacije in je vsled tega postavil na cesto 11 delavk brez vsake odškodnine. NSZ. je že podvzela vse potrebne korake, da tej »čifutski« firmi temeljito stopi na prste in jo poduči, da je danes čas za razne krvosesse prepozen in da mora delavec biti za pošteno delo — pošteno plačan. Pozivljamo tem potom vse kompetentne oblasti, naj si nekoliko natančneje ogledajo to firmo. Mi jo bomo popolnoma razkrinkali v dobrobit naših narodnih interesov. Skrajni čas je, da se gotovim »švabom« prepove krvosesstvo v škodo našega delavstva. Merodajne kroge opozarjamo, da je ta zavod »non plus ultra« nemški in da je službeni jezik v tovarni — nemški. Napisi so dvojezični, češ, da se vidi naša ljubav do gospodov »švabov«. K tej čedni firmi se še povrnemo.

Litija.

Tu pri nas pa imamo res vedno križe in težave. Zadnji čas je vse delavstvo tukajšnje predilnice jako razburjeno in sicer upravičeno razburjeno. Slišijo se namreč glasovi, da bo predilnica obrat omejila in da bo pri tem mnogo delavcev odpuščenih in ostali bodo pa delali gotove dni v tednu. S strahom čakajo delavci na to in se sprašujejo kaj potem? Kaj naj stori ubogi trpin, če se to res zgodi? Kam naj se v zimi obrne, kje naj išče zasluzka? Našo narodno - socijalno

zvezo pozivljamo naj nas štiti in naj take poskuse prepreči.

Pozivljamo pa tudi vse pristojne oblasti, da preprečijo vsako omejitve obratovanja. Mi zahtevamo to in dolžni smo zahtevati. Še tako smo veliki trpini, kaj šele potem. Gospodom na Dunaju ne gre menda za drugo, nego za to, da strahujejo delavstvo in ga potem prisilijo, da bo pohlevna — brezutna para. In zato je treba njih nakano preprečiti. Mi hočemo delati! Hočemo svoj kruh! Upamo, da naš klic ne ostane brezuspešen. Pomagajte dokler je čas.

Zagorje ob Savi.

Še nikoli ob božičnih praznikih ni bil naš delavec — naš rudar tako beden kot letošnji božič. Bedo je povišala družba sama, ko je rudarjem odtegnila skoro ves 14 dnevni zaslužek in ko ni izpolnila onega, kar je obljubila. Pred dvema mesecema so imeli vsi zaupniki tukajšnjih strokovnih organizacij skupen sestanek z člani družbe in vlade. Tam je bilo sklenjeno, da bo družba vsake tri mesece regulirala prejemke in sicer tako, kakor bo razmeram potrebno. Danes pa, ko so se življenske potrebščine povišale za 100 in več odstotkov, danes se nobeden ne zmeni za reguliranje rudarskih plač in mi stojimo na najbednejši socijalni točki. Rudarji smo danes največji trpini, gospodje okrog Trboveljske zastopajo danes nemške »čifute« namesto, da bi pokazali ljubezen do svojih, narodnih trpinov. Gospode okoli vlade opozarjamo na naš bedni položaj. Mi smo potrpežljivi do skrajnosti, ampak vsaka sila do vremena. Tudi nam mine enkrat potrpežljivost in potem bo — kar bo. Pazite, da ne bo Vaša pomoč takrat prepozna! Navadno so tudi rudarji vsako leto pripravili otrokom veselje z jasicami — letos delajo to lahko samo gospodje okoli Trboveljske. Rudarji imamo pa že itak svojo »štalco« doma. Koder pogledaš, sama beda nad bedo — že čisto hlev, ne pa »štalca«. Letošnji naš božič je bil jako beden in žalosten. Gospodom okoli Trboveljske se gotovo ni godilo tako slabo. Kaj? Radi verjamejo. — Sit ne pozna lakote. Bogatin ne siromaka. Svet se obrača — morda se kdaj obrne in bo tudi nam bolje, mi čakamo. Čakamo dokler ne počne tudi poslednja struna — struna potrpežljivosti.

L. T.

Novo povišanje plač državnim nastavljencom.

Z velikim pompom bobnajo v svet zakon o novi osnovi in povišanju draginskih doklad naši takozvani demokrati, ki so državotvornost prevzeli takorekoč v zakup. C. g. demokratje so mojstri oni že vedo, zakaj gonijo o teh povišicah veliko svojo lajno. Volitve v parlament so pred durmi, in gg. demokrati rabijo toliko in toliko državotvornih glasov, da spravijo svoje tri benjamince še enkrat na mesto narodnih predstavnikov in potem na državotvorne mastne ministrske stolčke. Koliko backov se bode vjelo na to volilno kampanjo dr. Reisnerja, nas ne zanima; zanima nas samo eno in to je: koliko lepil backov bo tudi oddalo kroglice v državotvorno skrinjico Kunding von Kundingen nove liste. Dotlej se bode še nadalje stekal Palestinski med v predale modrijanov iz jutrove dežele in poskrbeti je treba, da bode ta med večer. Pa k stvari sami.

Strokovni vestnik.

Strokovna organizacija viničarjev.

Iz Maribora nam poročajo, da se v najkrajšem času ustanovi strokovna organizacija viničarjev pod okriljem NSZ. Nova organizacija bo imela namen izboljšati bedno stanje naših viničarjev. Mi to ustanovitev toplo po-

zdravljamo in želimo obilo uspeha. —

Splošno je znano, da so naši viničarji danes naši najbednejši ljudje in da njih beda stalno narašča. Želimo jim, da bi jim skupna organizacija čim izdatneje zboljšala njihove bedne razmere.

Iz stranke.

Krajevni organizaciji NSS.

Vse krajevne organizacije se opozarjajo, da vse strankine prispevke vplačujejo samo po položnicah, glase-

čih se na Narodno-socijalistično stranko, ter da pri vsakem denarnem kazilu naznačijo na srednjem delu položnice svrbo plačila, kot strankin

davek, znaki, blok za sklad par, obveznica itd. Vplačila, ki se nakažejo po kaki drugi kot strankini položnici, povzročajo zamudno pisarjenje, ne glede na to, da mine precej časa, predno dobi centralna blagajna znesek v roke. Zatorej vplačujte vse strankine prispevke edino po strankinih položnicah!

Mnogo krajevnih organizacij se dosedaj še ni odzvalo dostavljenim jim okrožnicam za vplačilo zaostankov na strankinih prispevkih za l. 1921 in pozivom, ki smo jih v več zaporednih številkah »Nove Pravde« v zadnjem času objavili. Dotične krajevne organizacije naj končno izprevidijo, da jim strankina dolžnost velewa, da tudi redno vplačujejo centrali svoj obulob na strankinih prispevkih. Prizadete krajevne organizacije vzdramite se! Z novim letom s podvojeno agilnostjo in požrtvovalnostjo na delo tudi pri vplačevanju strankinih prispevkov!

Apel krajevnim organizacijam!

Ko stopamo v novo leto, moramo misliti na to, da napravimo v naših krajevnih organizacijah red. Pribiti moramo, da v preteklem letu niso vse krajevne organizacije izpolnile svojih dolžnosti v smislu sklepa našega strankinega zbora glede strankinega davka. Gospodarska anketa je uvaževala mizerno stanje, povzročeno od velike draginje, kakor tudi neprijetnost in nemogočnost mesečnega iztirjevanja strankinega davka, zato je za leto 1922 sklenila strankin davek znižati na 5 Din. letno, od katere svote pripade 1 Din. krajevni organizaciji. — In sicer se mora ta davek plačati nankrat za celo leto. Stem se bodo krajevne organizacije izognile velikiemu in neprijetnemu delu, ki ga nalaga mesečno iztirjevanje.

Naglašamo, da bomo smatrali za svoje člane, ki jim moramo nuditi zaščito s strankinim vplivom samo tiste, ki so izpolnili svoje dolžnosti napram stranki in plačali strankin davek.

To je potrebno ne samo radi dohodkov, ki jih stranka potrebuje, ker ni od nikogar odvisna, razen od vseh svojih članov, ampak je to potrebno tudi v svrhu natančne statistike, da bomo vedeli, koliko je odločnih, pravih narodnih socialistov, skratka, da bomo vedeli, kako močan je naš kader.

Povdarjamo, da imajo samo člani, ki so izpolnili svojo dolžnost napram stranki, pravico odločati na našem strankinem zboru, ki se bo vršil v kratkem. One krajevne organizacije, ki z načelstvom ne bodo pred strankinim zborom obračunale, nimajo pravice do delegatov na strank. zboru. Ta naša zahteva je popolnoma upravičena.

Red, ki ga zahtevamo v državi in v občini, moramo spoštovati predvsem v svoji stranki, ako hočemo veljati za resno stranko.

Krajevne organizacije naj radi tega tekom meseca januarja skličejo občne zbere in napravijo red v organizaciji. Istotako, kakor je potrebno, da poravnajo člani svoj strankin davek, je potrebno, da so naročniki našega glasila »Nove Pravde«. Glede teh vprašanj se je vršila v Ljubljani za ljubljanske krajevne organizacije posebna konferenca in bi bilo potrebno, da bi se na enak način začelo delati tudi drugje. — Na takih konferencah pa naj se obravnavajo tudi druga vprašanja. Prednesejo naj se event. priporočbe proti strankinim funkcionarjem, poslancem, obč. svetovalcem itd. Kratkoterminalno zanimati se je treba za delo v stranki. To je dolžnost vsakega člana in vsak član ima tudi pravico, da ga stranka ščiti.

Krajevne organizacije naj ta apel vzamejo k srcu.

Krajevna organizacija za Dvorski okraj

pozivlja vse člane, da se odzovejo apelu, ki ga jim je organizacija poslala na dom in da redno vplačajo strankin davek zaupniku, ki se bo pri vseh članih javil. Dolžnost naših članov je tudi, da se brezpogojno naročijo na »Novo Pravdo«. Obenem obveščamo vse naše člane in prijatelje, da se vrši naš družabni večer dne 1. februarja tega leta. Natančneje o tem v prihodnji »Novi Pravdi«.

Krajevna organizacija za Dvorski okraj v Ljubljani sporoča vsem članom, da je njen član tov. Štefan Kostanjev dne 9. t. m. umrl. Našemu tovarišu bodi ohranjen blag spomin med nami.

Tajništvo Nar. soc. stranke se obrača tem potom na vse tovarise dobrega srca da bi s kako podporo priskočili na pomoč nekemu našemu dobremu mariborskemu tovarišu, ki je že pet mesecev bolan in ima več otrok. Prispevke sprejema tajništvo in uprava lista.

Krajevna organizacija NSS Št. Pavel pri Preboldu.

Potrujemo prejem zneska K 604, ki nam je bil po položnici poslan kot strankin davek za leto 1921, odnosno za milijonski sklad par. V tej smeri agilno in požrtvovalno naprej. Poleg moralne nam je predvsem potrebna tudi materijalna opora. Slednjega dejstva naj se zavedajo vse krajevne organizacije, da zamoremo čimprej narodno-socialistično idejo in program razširiti širom naše Jugoslavije.

nastopa načelnika veselič. odseka br. Velepiča potekla v zelo razigranem razpoloženju. Z uspelimi recitacijami sta nastopili sestri Juvanova in Klepčeva, obilo smeja pa je žel komični nastop brata Rebeca, ki je karikiriral modernega postopaka. Nepričakovan finale programu pa je bil nastop dr. L., ki nam je podal v verzih satirično sličico iz Ljubljane. Polnočna alegorija, ki je predstavljala »Oj dolgo pot, oj težko pot« starega leta in nastop novega leta v obliki krasnega mladega angeleja, ki razprostira svoj pajčolan nad tremi mladimi brati, Srbom, Hrvatom in Slovencem, je zaključil predsednik brat Kozinc z vznešenim govorom, s katerim je želel »Bratstvu«, in vsem članom v novem letu novega razmaha in plodonosnih uspehov. Ginljiv prizor je bil, ko se mladi bratje, Srb, Hrvat in Slovenec objeli in poljubili med seboj ter z Novim letom in bratom predsednikom ter na ta način simbolizirali pobratimstvo in bratsko ljubezen med članstvom organizacije. Ostali del večera je izpolnil lastni tamburaški zbor, ki je prvič nastopil z novimi instrumenti ter z redko preciznostjo in čustvovanjem odigral več težkih koncertnih komadov. Ves prostor je bil zelo okusno in bogato okrašen, vsa prireditve pa je potekla v onem miru in dostojnosti, kakor pač mora končati vsaka prireditve društva s programom in smernicami, kot jih ima »Bratstvo«.

Otvoritev društvenih lokalov, knjižnice in čitalnice, »Bratstva« v Ljubljani.

Po težkem trudu se je »Bratstvo« vendar posrečilo dobiti na Rimski cesti št. 19 lokale, ki vsaj za najnujnejšo silo omogočajo razvoj naše mladinske organizacije. V lokalu so nameščeni pisarna tajništva ter društvena knjižnica in čitalnica. Novi društveni prostori so se slavnostno otvorili na novega leta dan. Obe društveni sobi sta bili okrašeni z zelenjem in trakovi v narodnih barvah, zlasti pa so bile okrašene slike prvaka naših pesnikov Prešerna, dalje slika apostola narodno-socialistične misli, brata Klofača in pa voditelja češke narodno-socialistične mladine, pisatelja in mučenika brata Pulpana. Ze kmalu popoldne se je pričela zbirati naša mladina v novih prostorih. Po zahvalnem in pozdravnem govoru predsednika brata Kozinca, ki je omenjal pomen društvenih prostorov ter knjižnice in čitalnice za razvoj »Bratstva« in vzpodbujal k

novemu in vztrajnemu delu, so navzoči zaklicali trikratni »Živijo« bratu Klofaču, apostolu naše ideje in trikratni slava spominu Pupanu, mučeniku naše misli. Tovariša Deržič in Juvan sta bodrila mladino k neumorni vztrajnosti in discipl. delu. Z recitacijami so nastopile sestri Juvanova, Klepčeva in Zagarjeva ter bratje Rebec, Murgelj in končno nam je brat Rebec prečital še svojo novo pesem, ki jo je zložil za to slavnostno priliko. Obilo priznanja pa je žel s svojim tamburaškim bratstvom naš neumorni kapelnik brat Mikolič, ki je izvajal tudi svoje lastne skladbe, katere je poklonil »Bratstvu«. Oficijelni del otvoritvene prireditve je zaključil brat predsednik ob 7. uri zvečer, vendar se mladina še dolgo ni mogla ločiti od svojih prostorov, v katerih bo odslej torišče kulturnega in vzgojnega dela za boljšo bodočnost naše narodne delavske mladine.

I. Rebec:

»BRATSTVU.«

ob otvoritvi društvenih prostorov na dan novega leta 1922.

V polnoč so žarko zagorele baklje,
V polnoč rudeli svetli so obrazi —
Z rudečim svitom prišlo je življenje —
V polnočni uri vstali smo v ekstazi...

Nova doba — v temno noč izginja
večnost
Za nami; — pred nami svetla ožarjena
vstaja
V polnoč so žarko zažarele baklje!
Njih žar in don polnočne ure srca
taja...

A baklje te beže tja h cilju, h solncu!
In vabijo in mičejo z nepremagljivo
silol
In mladež »Bratstva« gre naprej za
žarom — k cilju,
Z vznešenim geslom v srcu — narodu
v bodrilo!

Naprej, naprej, izvoljena mladina!
Naprej z bakljami svetovne sreče!
I ti boš zdaj del tega, kar živeti mora,
I ti, idejam zvesta — delavska
mladina!

Kdor Jugoslovan Ta Matice član!

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.
Odgovorni urednik Vladimir Kravos.

Naša mladina.

Naša mladina.

Pod tem naslovom bomo odslej stalno priobčevali članke, poročila in dopise o delovanju in gibanju naše mladine. Prosimo vse naše mladinske organizacije, da tozadevne dopise pošiljajo na naslov: »Bratstvo« v Ljubljani, Rimska c. 19.

Silvestrov večer »Bratstva«.

Kljub temu, da je bil Silvestrov večer »Bratstva« intima prireditve le za člane ter širšemu občinstvu vstop ni bil dovoljen, so bili prostori restavracije »Zlatorog« polni in zabava nad vse prisrčna. Tombola z lepimi dobitki je vsled šaljivo-energičnega

Razširjajte in
naročajte
»Novo Pravdo«!

Inserirajte v
»Novi Pravdi«!

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami prepleškano hišo, naj se obrne edino le na domačo tvrdko

Tone Malgaj

13-14 pleskar in ličar
Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 6.

Kapital: 20.000.000 kron.

Rezerve okrog 6.000.000 R.

Slovenska eskomptna banka

LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 1.

Interesna skupnost s »Hrvatsko eskomptno banko« in »Srbsko banko« v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Denarne vloge - Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut - eskompt menic, terjatev faktur - Akreditivi - Borza. 20-5

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 v (lastnem posloju).

Brzojavke: Kredit Ljubljana

Telefon šte. 40, 457 in šte. 548

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.